

Protokoll 8/2025

fört vid Äldrenämndens sammanträde tisdagen den 30 september 2025 kl. 16:30-17:10, Älvsjö Stationsgata 21, plan 2, rum 270

Ledamöter

Robert Mjörnberg (V) Ordförande
Nike Örbrink (KD) Vice ordförande
Felix Finnveden (S)
Sven Britton (S)
Britten Lagerkvist Tranströmer (S)
Inger Gretzer Qvick (V)
Vivianne Gunnarsson (MP)
Hugo Laigar (M)
Anette Hellström (M)
Liliane Åkerlund (SD)
Margita Jacobsson (L)
Thomas Wihlman (C)
Gabriel Rindborg (S) ersätter Norma Aranda de Gutiérrez (S)

Ersättare

Linda Agetoft (S)
Ulrika Palm (S)
Magnus Ivarsson (V)
Karin Södergren (V)
Niklas Sandstedt (M)
Kristina Ekelund (M)
Basu Alam (M)
Åke Nordström (SD)
Rosie Rothstein (L)
Malin Frick (C)

Övriga närvarande

Karin Bülow Förvaltningschef
Erika Cederlöf Avdelningschef
Carl Smitterberg Enhetschef
Ulrika Lindhe Nämndsekreterare
Tove Granath Borgarrådssekreterare
Marcus Björk Borgarrådssekreterare
Ulf Bjerregaard Personalföreträdare §22

Justerare

Robert Mjörnberg, Nike Örbrink

Datum för justering

2025-10-03

Paragraf

§§1-7, §§9-12, §§14-22

Sekreterare

Ulrika Lindhe Gare

**§ 1
Närvarande****Beslut**

Närvaro tas och fastställs i enlighet med sida 1 av protokollet.

§ 2**Val av justerare****Beslut**

Äldrenämnden utser vice ordförande Nike Örbrink (KD) att justera protokollet jämte ordförande Robert Mjörnberg (V).

§ 3**Anmälan av protokollsjustering från äldrenämnden den
26 augusti 2025**

ALD 2025/68

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/68-18 Signerad protokoll §§1-14, §§16-26, 2025-08-28
- ALD 2025/68-18.1 Signerad protokoll §15, 2025-08-26

§ 4**Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning****Beslut**

Ordförande Robert Mjörnberg (V) meddelar att § 21 kan utgå med anledning av att inga inkomna eller utgående handlingar m.m. enligt lista har anmälts till sammanträdet.

Vidare anmäler ordförande Robert Mjörnberg (V) att Ulf Bjerregaard från Kommunal önskar att ansluta under § 22 Övriga frågor. Kristina Ekelund (M) anmäler en övrig fråga.

Äldrenämnden fastställer dagordningen.

§ 5**Inkomna skrivelser från nämndens ledamöter och ersättare**

Nike Örbrink (KD), Hugo Laigar (M), Margita Jacobsson (L) och Thomas Wihlman har lämnat in en gemensam skrivelse med rubriken:

"Skrivelse gällande byggnation av vård- och omsorgsboenden för egen regi" ALD 2025/431

Hugo Laigar (M) har lämnat in en skrivelse med rubriken:

"Skrivelse om socialtjänstlagens införande i staden" ALD 2025/432

Beslut

Äldrenämnden beslutar att överlämna skrivelserna till förvaltningen för beredning.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att skrivelserna överlämnas till förvaltningen för beredning.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) finner att nämnden beslutar att överlämna skrivelserna till förvaltningen för beredning.

Äldrenämnden 30 september 2025

Nike Örbrink (KD)
Hugo Laigar m.fl. (M)
Margita Jacobsson (L)
Thomas Wihlman (C)

Skrivelse gällande byggnation av vård- och omsorgsboenden för egen regi

Fram till 2040 beräknas gruppen över 80 år att fördubblas. Detta kräver stora satsningar och investeringar i äldreomsorgen – både i personal och fastighetsbestånd. Fram till 2040 beräknas det därför behövas cirka 35 nya vård- och omsorgsboenden i staden.

Vänstermajoriteten valde efter valet att i äldreboendeplanen återinföra en 60/40-princip gällande vård- och omsorgsboenden. För att uppnå detta mål kan man därför inte bygga fler privata boenden än de 13 privata projekt som man redan kände till fram till 2040.

Vi har länge påpekat att staden inte har råd att säga nej till privata investeringar i vård- och omsorgsboenden av ideologiska skäl om vi ska lyckas göra de stora investeringarna som krävs inom äldreomsorgen för att möta den demografiska trenden. Den äldres behov och förutsättningar, inte ideologiska preferenser, måste alltid vara i fokus för att säkerställa ett värdigt åldrande.

Med anledning av ovanstående undrar vi följande:

- Hur många vård- och omsorgsboende i egen regi (d.v.s. beställda från Micasa för drift i egen regi) har börjat byggas sedan hösten 2022?
- Ligger detta antal i linje med det prognostiserade behovet enligt äldreboendeplanen eller finns det tecken på att antalet påbörjade projekt (ej i planeringsfasen utan faktisk byggnation) släpar efter prognosen?

Äldrenämnden 30 september 2025

Hugo Laigar m.fl.(M)

Skrivelse om socialtjänstlagens införande i staden

En ny socialtjänstlag började gälla från den 1 juli 2025. Den innehåller många möjligheter för kommuner att arbeta mer hälsofrämjande och individfokuserat.

Socialstyrelsen har i ett antal filmer med samtal beskrivit tydliga exempel hur man kan bland annat kan bryta ensamhet hos seniorer med ökad samverkan kommunala biståndsorganisationen och regionen/ vårdcentraler.

Både Sollentuna och Karlstad kommun ser positivt på hur man tidigare och enklare med nya socialtjänstlagen i ryggen kan arbeta för att nå fler seniorer ur både hälsoförebyggande perspektiv och ensamhetsperspektiv.

Arbetet blir mer strategiskt, som följs upp för att utveckla koncepten.

Ett exempel från kommunerna är att de hade temavecka om en förebyggande socialtjänst.

Vi moderater undrar följande:

- Vilken är Stockholms stads strategi att utveckla samverkan mellan kommunen och Regionen utifrån nya möjligheter i nya socialtjänstlagen med förenklad biståndsbedömning?
- Hur arbetar staden i praktiken med utveckling av samverkan kommun och region, finns det flera exempel?
- Hur långt har staden kommit med implementeringen av den nya socialtjänstlagen?
- Vi upplever att stadsdelarna bara är i en uppstartsfas och har diskussioner om hur den ska införas trots att de har haft ett år med en speciell samordnare. Finns det konkreta exempel på hur det faktiskt redan nu kan fungera väl och vad som behöver ske?
- Sker en synkning eller koordinering mellan stadsdelarna, eller kan olika delar av staden ha kommit olika långt i arbetet? Och sker något idé- och erfarenhetsutbyte mellan stadsdelarna?
- På vilka sätt i övrigt kommer den nya socialtjänstlagen att förändra arbetssätt inom staden, synnerhet i arbetet gentemot seniorer och dess ökade livskvalitet med exempel och nya metoder samt arbetssätt?
- Hur har mottagandet bland stadens seniorer varit och vad är deras feedback?

§ 6**Äldredirektörens information**

Äldredirektör Karin Bülow informerar:

1. Personuppgiftsincidenten vid Miljödata

Den 25 augusti fick Stockholms stad information från systemleverantören Miljödata om att deras it-miljöer utsatts för ett dataintrång. Staden har inget driftsatt system hos Miljödata. Personuppgifterna fanns i en produktionsmiljö inför ett kommande införande av ett system för rapportering och uppföljning av arbetsmiljöincidenter.

Den 14 september blev det känt att hotaktören publicerat de stulna personuppgifterna på Darknet, däribland personuppgifterna från Stockholms stad. Darknet är en krypterad del av internet som nås med specialprogram. Personuppgifterna rör medarbetare som är eller har varit anställda vid Stockholms stads förvaltningar (ej bolag) under perioden 2024 till augusti 2025. Analysen av data fortsätter.

De personuppgifter som Stockholms stad hade hos Miljödata är personnummer, förnamn och efternamn, telefon och mobiltelefon (hem och/eller till arbete), e-postadress (hem och/eller till arbete), utdelningsadress (hem), organisationskopplingar (Webb-ID strukturen i LISA självservice), anställningsidentitet/AD-konto, anställningsperiod, anställningsform och yrke/befattning (yrkeskod).

Stadens analys av den information som har röjts visar att skyddade personuppgifter förekommer. Berörda förvaltningar arbetar intensivt med att vidta de åtgärder som krävs. Individer som drabbats hanteras individuellt och prioriterat. Hur skyddade personuppgifter kunde finnas i materialet hos Miljödata utreds.

Vidare presenterar äldredirektör Karin Bülow de åtgärder som vidtas. Stadsledningskontoret samordnar arbetet inom staden och har gjort polisanmälan. En förundersökning om dataintrång pågår och staden följer polisens brottsutredning. Det förs en tät och löpande dialog med systemleverantören Miljödata. Personuppgiftsincidenten är anmäld till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY), anmälan har uppdaterats vartefter ytterligare information.

De som är registrerade har informerats. Sannolika konsekvenser av personuppgiftsincidenten är att medarbetare riskerar att förlora kontrollen över de egna personuppgifterna. Personuppgifterna kan

användas på ett bedrägligt sätt. Medarbetare har fått information om hur man skyddar sig.

Förtroendevalda som har frågor kan vända sig till förvaltningschefen.

2. Störningar i trygghetslarm v. 39

Äldredirektör Karin Bülow informerar om händelsen i korthet. Eftermiddagen den 22 september drabbades Telias mobilnät av störningar. Störningen ledde till att som mest cirka 4 000 trygghetslarm tappade kontakten med larmmottagningen. Det innebar fördröjningar för den som larmade. Felet kom och gick men 200 larm återställde sig inte. Den 23 september klockan 17.46 blev det ett större avbrott på en dryg halvtimme. Fredagen den 26 inträffade ytterligare en större störning då Stockholms stads internet föll bort. Reservrutiner användes för omkoppling.

Äldreförvaltningens åtgärder i stort var bl.a. att få kontakt med de 200 larmkunder som behövde nya larm och i väntan på detta tillsyn från hemtjänsten. Vidare spreds information via bl.a. webb till hemtjänst och beställarenheter samt äldre. Vid det större avbrottet aktiverades "förstärkt beredskap" på äldreförvaltningen. Det genomfördes även uppföljning av samtliga 17 000 larmkunder genom hemtjänsten.

§ 7**Tertialrapport 2 2025 för äldrenämnden**

ALD 2025/35

Beslut

1. Äldrenämnden godkänner tertialrapport 2, inklusive bilagor, och överlämnar den till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Äldrenämnden ansöker hos kommunstyrelsen om en budgetjustering om 4,2 mnkr för projekt NU.

Särskilt uttalande

Margita Jacobsson (L) lämnar ett särskilt uttalande.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Hugo Laigar (M) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från Moderaterna.

Thomas Wihlman (C) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från Centerpartiet.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Nämnden har under tertialet arbetat i enlighet med kommunfullmäktiges övergripande inriktningsmål och med kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena samt nämndens egna mål. Nämnden gör bedömningen att de mål, aktiviteter och indikatorer som framgår av nämndens verksamhetsplan i huvudsak kommer att uppnås och genomföras under året.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/35-1 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande - Tertialrapport 2 2025 för äldrenämnden
- ALD 2025/35-1.1 Bilaga 1 - Tertialrapport 2
- ALD 2025/35-1.2 Bilaga 2 - ÄN T2 2025
- ALD 2025/35-1.3 Bilaga 3 - Resultat- och balansräkning T2 2025.
- ALD 2025/35-1.4 Bilaga 4 - God och nära vård

Äldrenämnden 30 september 2025

Ärende 7

Tertialrapport 2 2025 för
Äldrenämnden

Dnr: ALD 2025/35

Hugo Laigar m.fl.(M)

Förslag till beslut

1. att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att nämnden utvärderar äldre HBTQI+-personers utsatthet i Stockholms stad
3. därutöver anföras

I vanlig ordning verkar förvaltningen och vänstermajoriteten vara nöjda med hur äldreomsorgen ser ut, och att ingen utveckling behövs. Läser man tertialrapporten tycks nämndens ansvarsområde inte ha några utmaningar. I verkligheten anser vi att det finns en stor utvecklingspotential och Moderaterna är mycket oroad över äldreomsorgen i Stockholm. Vi ställer oss också mycket frågande till hur nöjdhet faktiskt följs upp. Vi vet exempelvis att det finns ett starkt missnöje mot vänsterstyrets förbud till en öl eller ett glas vin på träffpunkterna.

Äldreomsorgen står inför stora utmaningar de närmsta årtiondena. Medborgare över 80 år beräknas att fördubblas fram till 2040, samtidigt som befolkningen i arbetsför ålder endast kommer att öka marginellt under samma tid. Vänsterstyrets nöjdhet och passivitet riskerar att sätta staden i en väldigt svår situation i den nära framtiden. Det kommer att krävas mycket av både nämnden och förvaltningen för att kunna möta de kraftigt ökande behoven. Alla stockholmare ska ha rätt till en värdig ålderdom med individen i centrum.

Moderaterna anser att vi måste skärpa arbetet med att skapa trygghet för äldre HBTQ+-personer. Med tanke på den rapport som nyligen kom från folkhälsomyndigheten behöver vi utvärdera och utveckla arbetet med att stödja denna grupp äldre.

Det är svårt för oss som oppositionsparti att ta på något konkret i tertialrapporten då skrivningarna är allmänt hållna och konkreta resultat är svårare att utläsa. Vi vidhåller att tertialrapporten måste bli tydligare då det är ett viktigt verktyg för att nämnden ska kunna fatta bra beslut. Stundtals verkar också majoriteten vara nöjd med uppenbarliga brister. Rörande inriktningsmålet: Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden, uppfylls helt. Samtidigt som texten beskriver att biståndsbedömningen inte är lika i staden. Vidare talas det om ett kommunikationsråd för de anhöriga, en sak som för oss är ny information och frågande är vi till hur det funderar i praktiken. ÄldreCentrum har många nya uppdrag vilka alla kräver uppföljning och redovisning.

Likt påtalat vid flertalet nämnder är uppföljning viktigt vi moderater eftersöker mer information om resultaten i olika typer av initiativ; såsom ekonomiskt stöd dylikt.

2025-09-30

Tertialrapport 2

Ärende 7

Dnr ALD 2025/35

Thomas Wihlman (C)

Förslag till beslut

1. Att delvis godkänna tertialrapport 2
2. Att därutöver anföra följande:

Stockholm ska vara en stad där man kan leva livet hela livet. Det betyder trygghet, frihet och livskvalitet för äldre stockholmare, men tyvärr visar tertialrapporten återigen att vänsterstyret gör för lite för att möta de verkliga behoven i vardagen.

Rapporten saknar konkreta åtgärder för att förebygga en av de största riskerna för äldre; fallolyckor. Vi i Centerpartiet har föreslagit *Vinterhjälpen*, ett pilotprojekt som gör det möjligt för äldre att få hjälp med halkbekämpning utanför hemmet. Det är en enkel, förebyggande åtgärd som minskar både lidande och samhällskostnader. Att agera innan olyckan är framme borde vara en självklarhet.

Vi har också lagt fram förslag om förtur till bostadsanpassning vid akuta behov och en flyttlots som hjälper äldre att hitta en mer tillgänglig bostad. Staden satsar hundratals miljoner på projekt och system, men äldre får fortfarande vänta orimligt länge på en dusch eller möjlighet att ta sig ut ur sitt hem. Det är ovärdigt.

Rapporten visar dessutom att det fortfarande råder otydlighet kring hur privata utförare ska involveras i vården och omsorgen. Vänsterstyrets ideologiska motstånd mot privata aktörer går ut över kvaliteten och valfriheten för äldre. Vi menar att fler aktörer, inte färre, stärker mångfalden och ger äldre makt att själva välja vem som ska ge stöd och omsorg.

Att själv kunna bestämma över vardagen, boendet, maten och valet av utförare är centralt för livskvaliteten. Det kan också innebära att få njuta av ett glas vin, något som vänsterstyret återkommande försöker begränsa. För Centerpartiet är det självklart att äldre stockholmare ska ha friheten att själva forma sitt liv – hela livet.

Äldrenämnden 30 september 2025

Ärende 7

Dnr: ALD 2025/35

Tertialrapport 2 2025 för äldrenämnden

Margita Jacobsson (L)

Särskilt uttalande

Liberalerna vill tacka äldreförvaltningen för en välskriven och väl redovisad tertialrapport. Vi ser positivt på att nämndens mål till stora delar uppfylls och att nämnden prognostiserar ett nollresultat. Samtidigt ser vi att det finns utrymme för förbättring på flera områden.

I den enkätundersökning som genomfördes i april framkommer det att äldre generellt är mycket nöjda med utbudet av fysiska och sociala aktiviteter i staden, men att många efterfrågar bättre information om vad som finns nära där de bor. Detta är en viktig signal. Om man inte vet vilka möjligheter som erbjuds kan man inte heller ta del av dem. Förvaltningen behöver därför arbeta mer aktivt med att synliggöra utbudet, så att fler äldre får möjlighet att delta i aktiviteter som främjar gemenskap, hälsa och livskvalitet. Detta är ett viktigt led i arbetet med att minska ofrivillig ensamhet.

Vi vill också lyfta en oro inför den samlade bedömningen att målet om att alla stockholmare ska ha rätt till ett bra boende som de har råd med uppfylls helt. I själva verket visar tillgänglig statistik att endast åtta procent av ensamhushåll över 70 år har råd med en nyproducerad hyresrätt. Detta speglar inte ett bostadsutbud som är tillgängligt för alla äldre. Samtidigt som köerna är långa och hyrorna höga har den styrande majoriteten valt att införa intagningsstopp och påbörja avvecklingen av tre servicehus. Detta innebär att de som ska flytta därifrån får förtur till andra servicehus, vilket ytterligare påverkar köhanteringen negativt.

Liberalerna menar att äldres boendesituation måste prioriteras högre. Det krävs både ett ökat byggande av senior- och trygghetsbostäder och en mer ansvarsfull hantering av de boenden som redan finns, för att äldre stockholmare faktiskt ska kunna erbjudas ett tryggt och ekonomiskt rimligt boende.

§ 9**Skrivelse om utevistelse för äldre**

ALD 2025/292

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen om utevistelse för äldre.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Hugo Laigar (M) föreslår att nämnden beslutar enligt det gemensamma förslaget från Moderaterna, Kristdemokraterna, Liberalerna och Centerpartiet.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Hugo Laigar m.fl. (M) och Margita Jacobsson (L) har den 10 juni 2025 lämnat en skrivelse till äldrenämnden som belyser vikten av utevistelse för äldre. I skrivelsen ställer skribenterna följande frågor:

1. I hur många vård- och omsorgsboenden i staden har äldre en egen uteplats/balkong?
2. Hur ofta per vecka får äldre möjlighet till utevistelse?
3. Hur lång tid per tillfälle avsätts det för en utevistelse via hemtjänsten och per vård -och omsorgsboende?
4. Finns det krav på att nya vård- och omsorgsboenden ska ha en egen uteplats eller tillgång till en allmän uteplats?
5. Hur många av stadens vård- och omsorgsboenden har en trädgård eller uteplats att sitta på? Hur många har ingen alls?

Förvaltningen anser att utevistelse är av stor betydelse för äldres hälsa och välbefinnande. I enlighet med den rättighet till utevistelse som kommunfullmäktige beslutat om, ska de som bor på vård- och omsorgsboende aktivt erbjudas daglig utevistelse, året runt.

I förfrågningsunderlag och uppdragsbeskrivning klargörs ansvaret för utevistelse på ett tydligt sätt. De äldre som bor på ett vård- och omsorgsboende i Stockholms stad har rätt till daglig utevistelse, vilket innebär att den enskilde aktivt ska erbjudas daglig utevistelse,

året runt av personalen på boendet. Äldreförvaltningens uppfattning är att de vård- och omsorgsboenden som staden tillhandahåller arbetar verksamheterna aktivt för att främja daglig utevistelse hos de äldre som bor på dessa boenden. En majoritet av de vård- och omsorgsboenden som Stockholms stad tillhandahåller har verksamheterna tillgång antingen till en gemensam uteplats, altan, innergård eller en takterrass för de äldre som bor på boendet.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/292-1 (Godkänd - R 2) Tjänsteutlåtande - Skrivelse om utevistelse för äldre
- ALD 2025/292-1.1 Bilaga 1. Skrivelse om utevistelse för äldre av Hugo Laigar m.fl. (M) och Margita Jacobsson (L)

Äldrenämnden 30 september 2025

Ärende 9

Dnr: ALD 2025/292

Skrivelse om utevistelse för äldre

Hugo Laigar m.fl. (M)

Nike Örbrink (KD)

Margita Jacobsson (L)

Malin Frick (C)

Förslag till beslut

1. Att äldrenämnden inte godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen om utevistelse för äldre.
2. Att därutöver anföra

För oss i oppositionen och även för allmänhet är möjligheten att få svar på frågor från förvaltningen på ett korrekt, tydligt och transparent vis viktigt.

Många av frågorna har vi inte fått konkreta svar på. Vi vill ha tydligare svar på antal, omfång, snitt och beslutade insatser som är otydliga. Vad menas med ”majoriteten av” och ”individuell bedömning” exempelvis.

§ 10**Svar på remiss av betänkandet Ansvar för hälso- och sjukvården (SOU 2025:62)**

ALD 2025/320

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av betänkandet Ansvar för hälso- och sjukvården (SOU 2025:62) och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Särskilt uttalande

Nike Örbrink (KD) lämnar ett särskilt uttalande.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Den 2 juni år 2025 överlämnades Vårdansvarskommitténs betänkande ”Ansvar för hälso- och sjukvården” (SOU 2025:62) till stadsrådet. Kommitténs uppdrag har varit att ta fram ett beslutsunderlag som möjliggör ett stegvis och långsiktigt införande av ett helt eller delvis statligt huvudmannaskap för hälso- och sjukvården.

Äldreförvaltningen ställer sig positiv till kommitténs slutsatser och förslag Om att statens styrning av hälso- och sjukvården behöver förbättras och förstärkas. Detta bör dock inte ske genom en övergång till ett statligt huvudmannaskap, vare sig helt eller delvis. Den statliga styrningen bör vidare ha ett mer övergripande och långsiktigt perspektiv. Styrning via tillfälliga statsbidrag bör undvikas.

Äldreförvaltningen ställer sig också positiv till förslaget att staten ska ta ett tydligare finansieringsansvar för vissa områden som kan vara särskilt kostsamma, exempelvis kompetensutveckling, inom hälso- och sjukvården och därför kan vara svåra att generellt tillhandahålla på regional nivå.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/320-3 (Godkänd - R 2) Tjänsteutlåtande - Svar på remiss av betänkande - Ansvar för hälso- och sjukvården (SOU 2025:62)
- ALD 2025/320-3.1 Bilaga 1. Betänkande Ansvar för hälso- och sjukvård
- ALD 2025/320-3.2 Bilaga 2. Underlagsrapporter betänkande Ansvar för hälso-och sjukvården

Äldrenämnden 30 september 2025

Ärende 10

Dnr: ALD 2025/320

**Svar på remiss av betänkandet -
Ansvaret för hälso- och sjukvården
(SOU 2025:62)**

Nike Örbrink (KD)

Särskilt uttalande:

Kristdemokraterna har länge påtalat problematiken med att 21 självstyrande regioner ansvarar för vården. Det är inte ändamålsenligt att varje region för sig måste hantera exempelvis personalbrist, ojämlikheten i vården, organisering under kris, skyddsutrustning och intensivvårdsplatser. Att det inte ens finns ett enhetligt journalsystem är talande.

Utredningens uppdrag har varit att analysera och belysa för- och nackdelar samt lämna förslag på möjligheterna att långsiktigt införa ett helt eller delvis statligt huvudmannaskap för den regionala hälso- och sjukvården, med utgångspunkt i huvudmannaskapet som ansvaret att tillhandahålla hälso- och sjukvård enligt begreppets definition i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

Sverige är i dag det enda land i Europa med 21 olika vårdssystem – med egna budgetar, prioriteringar, väntetider och journalsystem. Resultatet är splittring, ineffektivitet och en ojämlik vård.

För att alla patienter, oavsett bostadsort, ska få vård i rätt tid, krävs en mer sammanhållen styrning. Vårdansvarskommittén visar att statligt ansvar ger bättre helhetsperspektiv, tydligare prioriteringar och en mer rättvis resursfördelning.

Utredningen pekar ut ett antal områden där staten föreslås ta ett ökat ansvar. Detta är ett steg i rätt riktning, men långsiktigt krävs ett fullt statligt huvudmannaskap för hälso- och sjukvården – den enda hållbara vägen till en jämlik, tillgänglig och trygg vård i hela landet.

§ 11**Svar på remiss av betänkandet Stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens (SOU 2025:63)**

ALD 2025/319

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av betänkandet Stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens (SOU 2025:63) och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Betänkandet lägger ramverket för stärkt patientsäkerhet genom vidareutbildning och fortbildning för legitimerad personal. Om utredningens förslag börjar gälla 2028 är det av vikt att staden börjar planera för dessa förändringar när de fastställs.

Äldreförvaltningen ställer sig positiv till de förslag som lämnas i utredningen för att stärka patientsäkerheten genom rätt kompetens. Förvaltningen ser positivt på att införa vårdprofessionslyftet som innebär att legitimerad personal ska kunna studera på deltid.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/319-3 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande - Svar på remiss av betänkandet Stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens (SOU 2025:63)
- ALD 2025/319-3.1 Bilaga 1. Remiss - Betänkandet Stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens (SOU 2025:63).

§ 12**Svar på remiss av näringslivspolicy inklusive etableringsstrategi för Stockholms stad**

ALD 2025/318

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen gällande näringslivspolicy inklusive etableringsstrategi för Stockholms stad och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Särskilt uttalande

Nike Örbrink (KD) lämnar ett särskilt uttalande.

Hugo Laigar (M) lämnar ett särskilt uttalande.

Thomas Wihlman (C) lämnar ett särskilt uttalande.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Margita Jacobsson (L) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från Liberalerna.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat näringslivspolicy inklusive etableringsstrategi för Stockholms stad till nämnden.

Den reviderade näringslivspolicyn syftar till att bredda och fördjupa kunskapen om och förståelsen för vilka grundläggande förutsättningar som har betydelse för näringslivet och för ett gott företagsklimat. Förvaltningen instämmer i detta.

Nämnden arbetar med uppdraget i enlighet med näringslivspolicyn och etableringsstrategin genom att samarbeta med privata utförare av hemtjänst, dagverksamhet samt vård- och omsorgsboenden inom ramen för avtalsrelaterade frågor.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/318-3 (Godkänd - R 2) ALD 2025/318
Tjänsteutlåtande - Svar på remiss av Näringslivspolicy inklusive etableringsstrategi för Stockholms stad

- ALD 2025/318-3.1 Bilaga 1. Näringslivspolicy för Stockholms stad
- ALD 2025/318-3.2 Bilaga 2. Etableringsstrategi för Stockholms stad

Äldrenämnden

30 september 2025

Ärende 12

Näringslivspolicy inklusive
etableringsstrategi för Stockholms stad

Dnr ALD 2025/318

Margita Jacobsson (L)

Förslag till beslut

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att justera den föreslagna policyn i enlighet med vad som anförs nedan.
3. Att därutöver anföra följande.

Det är positivt att Stockholm tar fram en uppdaterad näringslivspolicy och etableringsstrategi. Samtidigt vill vi framhålla flera brister i policyn och riktningen. Den rödgröna majoriteten har under en längre tid visat bristande intresse för att utveckla stadens företagsklimat i praktiken. Företagare återkommer till att de inte upplever staden som särskilt välkomnande, och detta är ett allvarligt problem som policyn inte adresserar på ett tillräckligt tydligt sätt.

En välkomnande attityd

Det är i stadens bemötande av företagare som den största kritiken finns. Många företag vittnar om att de snarare möts av misstro än av en serviceinriktad och problemlösande inställning. Detta måste ändras i grunden. Stockholm behöver ett förhållningssätt där företagen ses som en partner och möjliggörare, inte som ett problem. Den rödgröna majoriteten talar gärna om tillväxtens betydelse, men utan en tydlig förändring i stadens attityd riskerar det att stanna vid ord.

Stöd till nyföretagande

Att Nyföretagarcentrum lagts ner är ett tydligt exempel på hur stödet till entreprenörer har försvagats. Staden borde snarare ha byggt vidare på den funktionen. Andra kommuner, som Solna, erbjuder i dag coacher som lotsar nya företag hela vägen från idé till etablering, och det är ett arbetssätt som ofta lyfts fram som gott exempel av näringslivet självt. Stockholm bör pröva en liknande modell. I policyn nämns småföretagare bara i förbifarten – trots att det är just de små och medelstora företagen som står för den största potentialen till nya jobb. Vi vill därför betona vikten av att återupprätta ett tydligt stöd för nyföretagande och att särskilt lyfta småföretagens villkor i policyn.

Tillstånd och tillsyn

När det gäller tillstånd och tillsyn borde stadens uttalade inriktning vara ”Lätt att göra rätt”. Om en företagare begår ett mindre misstag eller administrativt fel och själv påtalar det, ska det kunna rättas enkelt utan att leda till sanktioner. I dag upplever många företagare snarare motsatsen – att små fel kan leda till stora konsekvenser. Här måste en kulturförändring ske.

Dessutom måste de nämnder som ansvarar för tillstånd och tillsyn arbeta tätare tillsammans. Företagare ska inte behöva navigera mellan en mängd olika kontaktpersoner i samma ärende. Den rödgröna majoriteten har hittills inte prioriterat att samordna stadens processer, och resultatet blir en tungrodd byråkrati som hämmar företagandet.

Dialog med näringslivet

Policyn nämner att näringslivets framkomlighetsbehov ska beaktas, men det räcker inte. Vi vill att staden uttryckligen åläggs att föra en löpande dialog med näringslivet, och att denna dialog inte bara handlar om information i efterhand. Staden måste aktivt inhämta och tillämpa näringslivets behov i planeringen och kommunikationen av förändringar i trafikmiljön och det offentliga rummet. Kommunikation ska ske ömsesidigt och i realtid, så att företag ges faktisk möjlighet att både påverka och anpassa sig.

Internationell tillgänglighet

Under avsnittet om infrastruktur och internationell tillgänglighet behöver policyn utvecklas ytterligare. Internationell tillgänglighet, välfungerande infrastruktur och god framkomlighet är grundläggande för tillväxt och besöksnäring i Stockholm. Det handlar både om människors möjlighet att resa och om att varor och tjänster ska kunna levereras på ett effektivt sätt. Samtidigt är energiförsörjningen en central faktor för att stadens näringsliv ska vara konkurrenskraftigt. Stadens rådighet är delvis begränsad, vilket gör samverkan på regional, nationell och internationell nivå avgörande. Vi vill särskilt framhålla att staden måste verka för att kapaciteten vid Arlanda utvecklas i takt med framtidens behov, inte minst med hänsyn till forskningens och näringslivets krav på internationell tillgänglighet. Den rödgröna majoriteten har hittills visat en passiv hållning i dessa frågor.

Sammanfattningsvis ser vi positivt på ambitionen att utveckla Stockholms näringslivsarbete. Men policyn lämnar flera viktiga frågor därhän. Attityden till företagare, stödet till nyföretagande, småföretagens villkor, effektivare tillstånds- och tillsynsprocesser, en verklig dialog om framkomlighet samt satsningar på internationell tillgänglighet är frågor som måste ges större tyngd. Den rödgröna majoriteten har hittills inte visat reformvilja på dessa områden, och det riskerar att göra Stockholm mindre attraktivt för företag och entreprenörer framöver.

Äldrenämnden 30 september 2025

Ärende 12

Dnr: ALD 2025/318

Svar på remiss av näringslivspolicy inklusive etableringsstrategi för Stockholms stad

Nike Örbrink (KD)

Särskilt uttalande:

Som politiker i landets huvudstad åligger det oss ett stort ansvar att stärka villkoren för näringslivet i staden; Stockholm är hela Sveriges tillväxtmotor och det lokala näringslivets förutsättningar är därför avgörande för såväl stockholmarna som landet i helhet. Inte minst under rådande lågkonjunktur och mot bakgrund av tidigare års stålbad med skenande räntor och förändrade konsumtionsmönster.

Förra mandatperioden var vi med och tog fram stadens första näringslivspolicy med målet om Sveriges bästa företagsklimat år 2025. Vi noterar att staden saknat en aktuell policy för näringslivet sedan årsskiftet eftersom den tidigare gick ut år 2024. Det är föga förvånande att vänsterstyret först efter tre år vid makten lyckats enas kring en politik för näringslivet, om än försenat och efter flera år av försämrad placering i rankingar över företagsklimat i Sverige. Vad som däremot är anmärkningsvärt är den dissonans som uppstått mellan styrets faktiska politik och de påstådda målsättningarna man slår fast i förslaget till näringslivspolicy.

Man påstår sig vilja främja sund konkurrens samtidigt som man aktivt snedvrider konkurrensen i staden genom bland annat miljözon 3 i city, nya exkluderande upphandlingsregleringar och klåfingrighet i entreprenörers rekryteringar. Tryggheten för företagen ska öka men de kommunala ordningsvakterna är i princip avvecklade; innovation ska främjas men detaljkraven duggar tätt vilket hämmar entreprenörer att själva utveckla sina arbetssätt. Man fastslår att den internationella tillgängligheten ska öka, men man väljer att förbjuda tjänsteresor med flyg. Likaså ska infrastrukturen vara god och framkomligheten öka, samtidigt drar man ner på bussavgångar, tränger bort lastplatser, underfinansierar gatunätet och omöjliggör för gods- och frakt att ta sig fram i city. Listan kan göras lång.

Vi välkomnar att näringslivspolicyn kompletteras med en etableringsstrategi som samlar det viktiga etableringsarbete som staden länge bedrivit. En strategi som främjar tillväxt och arbetstillfällen, samt ser till det befintliga näringslivets behov men även jagar nya etableringar, är mycket bra. Tyvärr uppstår även här en dissonans mellan syftet med strategin och den faktiska politiken man driver. Dess inriktningar skvallrar om att syftet snarare är att näringslivet förväntas delta i att lösa stadens problem med arbetslöshet, kompetensbrist, otrygghet och de orealistiskt högt satta miljömålen, än tvärtom.

Stockholms näringsliv förtjänar bättre politik än såhär.

Äldrenämnden 30 september 2025

Ärende 12

Svar på remiss av näringslivspolicy
inklusive etableringsstrategi för
Stockholms stad

Dnr: ALD 2025/318

Hugo Laigar m.fl.(M)

Särskilt uttalande

Tack vare företag, forskning och innovation har Stockholm i hundratals år varit en samlingspunkt för människor och nya idéer. Det är tack vare dragningskraften företag har haft som Stockholm inte bara är Sveriges politiska, utan också ekonomiska och sociala, centrum. Det är företagen – stora som små – vi har att tacka för Stockholms välstånd. Därför är frågan om vilket näringslivsklimat Stockholm ska ha, en av de mest avgörande när vi också ställer oss frågan vilket Stockholm vi ska ha i framtiden.

Näringslivspolicyn som togs fram under den grönbå majoriteten hade som ambition att Stockholm skulle ha Sveriges bästa företagsklimat. Denna ambition finns inte att finna i den uppdaterade versionen till näringslivspolicy. Det är en olycklig ambitionssänkning som riskerar både Stockholms välstånd och välfärd.

Den tidigare policyn la fokus på service, dialog och samverkan medan det nya förslaget är betydligt mer detaljerat och styrande. Styrkan och hemligheten bakom Stockholms ekonomiska och företagsmässiga framgångar har varit näringslivets bredd och det nära samarbetet med universitet och forskningsinstitut. Men i den nuvarande policyn gör man tydligt att det finns fyra prioriterade områden; tech och startups, life science, grön och hållbar omställning samt besöksnäring. Detta samtidigt som staden nu ska prioritera etableringar som främjar grön omställning, hållbar stadsutveckling och cirkularitet samt att innovationsklimatet definieras uttryckligen som ett som främjar hållbarhet.

Vi känner igen tongångarna från tidigare under mandatperioden. Men exemplen på när politiken framgångsrikt styrt näringslivet är färre än exemplen på det motsatta. Stockholms stad har de senaste åren gjort tydligt – inte minst kopplat till turena kring nyföretagarrådgivningen – att man saknar förståelse för företagsamhet och tillväxt. Företagsklimatet försämras, nyföretagandet är det lägsta det varit på nästan 20 år och beslutet att flytta över nyföretagandet från SBR till arbetsmarknadsförvaltningen vittnar om hur det politiska styret snarare ser nyföretagande som en arbetsmarknadspolitisk insats snarare än en välståndsbyggare.

Det är bra att den uppdaterade policyn tar sikte på att Stockholms ska vara mer konkurrenskraftigt internationellt. Dock är stora delar av näringslivet numera överens om att det största hotet emot Stockholm och i längden hela Sveriges konkurrenskraft är Arlanda. Stockholm måste tala med en gemensam, stark röst för att öka tillgängligheten till Stockholm från och till resten av världen. Här finns det lite hopp att finna hos majoriteten.

Förutom Arlanda rör kritiken gentemot Stockholms stad från företagare tillstånds- och tillsynsprocesser. Staden ämnar nu lägga större fokus på NKI/NUI-mätningar samt trygghetsundersökningar, varumärkesmätningar och internationella rankingar. Utöver detta ska varje stadsdelsnämnd årligen analysera sitt lokala företagsklimat. Vi ser risken att staden kommer bli allt sämre på att se skogen för alla träden. Företagsklimatet kommer inte att bli bättre tack vare mätningar.

Det kommer bli bättre när förståelsen för och företagares vardag ökar och en genomgripande kulturförändring gjorts inom Stockholms stad.

Politiker och förvaltningar behöver inse att Stockholms näringsliv – från internationella storföretag till nyetablerade småföretagare – i regel försöker utveckla Stockholm till det bättre. Det räcker inte med att staden internt har en bättre bild av ansvarsfördelningen mellan förvaltningarna som den nya policyn tar sikte på. För inte minst småföretagare är tillståndsdjungeln Stockholms stad en tidsslukare och återkommande källa till huvudvärk. Det måste gå snabbare att få ett ja eller hjälp från staden och företagare som under lång tid varit välskötta behöver bemötas med större tillit vad gäller tillsyn.

Företag som fuskar eller begår illegal verksamhet ska möta både staden och andra myndigheters fulla motstånd, men i de allra flesta fallen är stadens viktigaste roll bara att vara en möjliggörare. Det handlar om att korta handläggningstider, automatisera det som kan göras (här finns flera andra kommuner Stockholm kan följa) samt att förvaltningar och kontor i betydligt högre utsträckning behöver samspela och tala med samma röst. Det är därför Moderaterna vill samla tillsyn och tillstånd under en enhet och det är obegripligt varför Stockholm ska tolka nationella lagstiftningar strängare och mer tillväxthämmande (exempelvis öppettiderna för gårdsförsäljning).

Stockholms företagare är återkommande utsatta för brott. Regeringen gör allt i sin makt för att öka tryggheten i Sverige och resten av landet men det lokala stödet och hjälpen kommer aldrig helt kunna ersättas av nationella insatser. Antalet trygghetskameror behöver bli fler i framför allt våra utsatta områden och företagare som utsätts för brott måste få stöd från staden. Det är därför Moderaterna vill se att staden inrättar en brottsofferjour för att enkelt kunna ge vägledning och stöd till företag som har drabbats av brottslighet.

Ambitionen i det nya förslaget till näringslivspolicy är god, men förståelsen för Stockholms näringsliv saknas. Den nya policyn riskerar att fjärma sig från det som företagen faktiskt efterfrågar. Stockholm behöver en näringslivspolitik som är flexibel, lyhörd och okomplicerad. Inte ännu ett dokument fullt av mål, delmål och administrativa processer.

Stockholms företag utgör stommen i det som görs och kan göras i Stockholm. Förhoppningsvis kommer företag fortsätta föra människor, innovationer och kapital från olika delar av stan, Sverige och världen samman. De kommer utveckla nya idéer, tjänster, produkter och skapa sådant som ligger långt bortom föreställningsvärlden för kommunala målsättningar. Inför det kan vi som politiker inte göra mycket annat än fascineras, vara tacksamma över ringarna det ger på vattnet – och förhoppningsvis känna stolthet över att vi gjorde vår del i att underlätta att det kunde ske just i Stockholm.

2025-09-30

**Remiss av näringslivspolicy
inklusive etableringsstrategi
för Stockholms stad**

Ärende 12
Dnr ALD 2025/318

Thomas Wihlman (C)

Särskilt uttalande

Sedan vänsterstyret tillträdde i Stockholms stad har företagarpolitiken märkbart försvagats och under Tidöregeringen har regelbördan och byråkratin för företagen ökat ytterligare. Det har lett till fler konkurser, stigande arbetslöshet, minskad tillväxt och nyföretagande. Vi behöver en förbättrad företagarpolitik.

I förslaget till Stockholms stads näringslivspolicy pekas fyra fokusområden ut: att stimulera tillväxt och företagande, att förbättra servicen och myndighetsutövningen, att skapa mer attraktiva miljöer och ökad framkomlighet samt att öka tillgången till arbetskraft och rätt kompetens. Det är bra ambitioner, men i realiteten ser det annorlunda ut. Staden stänger dörren för många som vill starta företag. Bara en av tre nyföretagare är kvinnor. Bland unga är det väldigt låg kunskap om att starta och driva företag – men istället fokuserar staden på andra målgrupper.

Centerpartiets ambition är att Stockholm ska ha Sveriges bästa företagsklimat. För att nå dit krävs bland annat att företag inte slussas runt i sina kontakter med staden, utan att det finns ”en väg in” i form av en utpekad kontaktperson för företag, samt en rad ytterligare åtgärder för att förbättra företagens villkor. Vi behöver utveckla allt från bättre dialog mellan näringsliv och politiker till trygghetsskapande åtgärder för näringsidkare för att förebygga utsatthet för rån, hot och våld. Vi vill att unga människor i Stockholm tidigt ska få insikter i företagandets villkor. Staden ska erbjuda koncept som Ung företagsamhet i skolorna och samverka med näringslivet för sommarföretagande, där ungdomar ges möjlighet att sommarjobba som egenföretagare.

Företagarna är våra främsta jobbskapare och utan dem stannar Stockholm. Stockholms stad behöver bli bättre på att ha en god dialog med Stockholms företagare. Stockholms företagare ska känna att staden står på deras sida i kampen mot regelkrångel, byråkrati, bedrägerier och brottslighet. Centerpartiet vill att Stockholms stad erbjuder långtidsarbetslösa att läsa in gymnasiet eller utbilda sig till ett specifikt bristyrke. Vi måste ställa krav på dem som mottar ekonomiskt bistånd att stå till arbetsmarknadens förfogande. Dagens SFI, svenska för invandrare, behöver bli bättre. Centerpartiet vill säkerställa att SFI är ändamålsenlig, ger goda kunskaper i svenska och utgår från de förutsättningar som individen har. Det är också viktigt att man tidigt får kunskap om hur samhället fungerar.

§ 14**Svar på remiss av motion om att ge äldre guldkant på vardagen**

ALD 2025/260

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remiss av motion om att ge äldre guldkant på vardagen.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Nike Örbrink (KD) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från Kristdemokraterna.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

I en motion av Nike Örbrink (KD) föreslås att staden ska revidera sina allmänna lokala föreskrifter för att möjliggöra förtäring av medhavd alkoholhaltig dryck på stadens öppna träffpunkter. De flesta träffpunkter säljer och serverar lättdrycker som en del i sitt uppdrag att arbeta hälsofrämjande och skapa förutsättningar för social samvaro. En revidering av föreskrifterna skulle kunna innebära att egen servering av till exempel kaffe och måltidsdryck behöver upphöra. Detta då regelverket inte tillåter intag av egen medhavd alkoholhaltig dryck i samma lokal där försäljning av andra drycker pågår. Äldreförvaltningen bedömer därför att en revidering inte är aktuell och föreslår att äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/260-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande - Svar på remiss om motion om att ge äldre guldkant på vardagen
- ALD 2025/260-2.1 Bilaga 1. Motion om att ge äldre guldkant på vardagen

Äldrenämnden 30 september 2025

Ärende 14

Dnr: ALD 2025/260

Svar på remiss av motion om att ge äldre guldkant på vardagen

Nike Örbrink (KD)

Förslag till beslut:

1. Att tillstyrka motionen i sin helhet
2. Att därutöver anföra följande

Kristdemokraterna tackar förvaltningen för svaret på motionen. Det är glädjande att förvaltningen ger oss rätt i sak att det inte föreligger något förbud mot att förtära medhavd alkohol i lokalen i fråga, så länge det inte också bedrivs någon yrkesmässig försäljning av alkohol- eller lättdrycker.

De omständigheter som nämns i motionen där en besökare på träffpunkten, efter att där ha förtärt lite medhavd alkohol en fredagskväll i goda vänners lag, blev förhindrad att göra så fortsatt – påvisar behovet att tydliga riktlinjer. Det är inte rimligt att regler skiljer sig åt i olika delar av staden, eller att dessa tolkas olika beroende på vart man befinner sig.

Vi står därför fortfarande fast vid att staden bör reviderar sina allmänna lokala föreskrifter för att förtydliga att även äldre ska kunna ta en kall pils eller ett glas vin i goda vänners lag på stadens öppna träffpunkter, särskilt när dessa inte sällan är samlokaliserade med bostäder för äldre. Detta så att det inte lämnas något utrymme för tolkning eller godtycklighet. Äldre ska få sätta guldkant på vardagen på samma sätt som alla andra.

§ 15**Svar på remiss av motion om att staden ska verka för mer konst och kultur på stadens äldreboenden**

ALD 2025/299

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det som svar på remissen.

Särskilt uttalande

Thomas Wihlman (C) lämnar ett särskilt uttalande.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Margita Jacobsson (L) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från Liberalerna.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat en motion av Jan Jönsson (L) och Isabel Smedberg Palmqvist om att staden ska verka för mer konst och kultur på stadens äldreboenden. Detta kan ske genom att kulturnämnden i samarbete med äldrenämnden tar fram en strategi för att öka tillgången till konstnärliga aktiviteter samt stärka konstnärliga inslag i äldreboenden.

Kulturförvaltningen fick i uppdrag år 2021 att, i samråd med äldreförvaltningen, utreda förutsättningarna för en ekonomiskt och administrativt hållbar modell i syfte att nå ut med kulturprogram till Stockholms äldre invånare. Enligt utredningens förslag inrättades en ny tjänst på kulturförvaltningen samt att verksamheterna kan boka kvalitetssäkrade kulturprogram till reducerat pris. Äldreförvaltningen ansvarar för utbildningar inom kulturområdet för vård- och omsorgspersonal. I samband med utredningen tillsattes en styrgrupp som fortfarande är aktiv i arbetet med kultur för äldre.

Förutsättningarna för äldreomsorgens verksamheter att erbjuda ett kulturutbud är beroende av ekonomi, personella resurser och kunskap om kulturens betydelse.

Förvaltningen anser att det inte finns behov av en strategi, då det finns ett pågående övergripande arbete genom budgetskrivningar, handlingsplanen för åldersvänlig stad samt styrgrupp och arbetsgrupp enligt modellen Kultur för äldre.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/299-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande - Svar på remiss av motion om att staden ska verka för mer konst och kultur för stadens äldreboenden
- ALD 2025/299-2.1 Bilaga 1. Motion om att staden ska verka för mer konst och kultur på stadens äldreboenden

Äldrenämnden 30 september 2025

**Svar på remiss av motion om att
staden ska verka för mer konst och
kultur på stadens äldreboenden**

Ärende 15

Dnr: ALD 2025/299

Margita Jacobsson (L)

Förslag till beslut

1. Att bifalla motionen.
2. Att därutöver anföra följande

Liberalerna noterar att förvaltningen inte anser att det behövs en särskild strategi för att öka mängden konst och kultur i staden. Liberalerna menar dock att det är just en sådan strategi som behövs.

I dag varierar utbudet och tillgången till konst, kulturella aktiviteter och estetiska inslag kraftigt mellan olika stadsdelar och äldreboenden i Stockholm. Denna ojämlikhet riskerar att leda till att vissa äldre får betydligt sämre möjligheter än andra att ta del av den kultur och konst som visat sig ha stor betydelse för välbefinnande och livskvalitet.

Liberalerna menar därför att staden bör ta fram en tydlig strategi för att säkerställa ett mer likvärdigt konstnärligt och kulturellt utbud på äldreboenden i hela staden. En sådan strategi kan bidra till att både öka kvaliteten och jämna ut skillnaderna i tillgången till konst och kultur mellan stadsdelar och äldreboenden.

2025-09-30

**Remiss av motion om att
staden ska verka för mer
konst och kultur på stadens
äldreboenden**

Ärende 15
Dnr ALD 2025/299

Thomas Wihlman (C)

Särskilt uttalande

Centerpartiet delar Liberalernas uppfattning att konst och kultur är viktigt för äldres livskvalitet och ställer sig bakom motionen. Vi ser positivt på det pågående arbetet genom modellen *Kultur för äldre* men konstaterar att det fortfarande finns brister som behöver åtgärdas för att nå bättre resultat.

Personalen som ansvarar för aktiviteter gör ofta ett gott arbete men saknar ibland kunskap om kulturutövarnas behov, vilket kan leda till brister i teknik och utrustning. Marknadsföringen av arrangemang varierar och är ibland nästintill osynlig, vilket gör att många äldre och anhöriga missar möjligheten att delta. Kulturutbudet behöver också anpassas bättre till den stora variation av smak och intressen som finns hos äldre. Vi vill betona vikten av att kultursamordnare i alla stadsdelar har ett tydligt uppdrag att arbeta med äldreomsorgen och att de kulturutövare som anlitas ersätts enligt gällande branschavtal.

Kultur för äldre är en bra idé men behöver utvecklas vidare för att nå sin fulla potential. Våra slutsatser bygger på samtal med publik, utövare och personal.

§ 16**Svar på remiss av motion om att utreda och säkerställa goda livsvillkor för HBTQI-personer inom stadens äldreomsorg**

ALD 2025/286

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen om att utreda och säkerställa goda livsvillkor för hbtqi-personer inom stadens äldreomsorg.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Margita Jacobsson (L) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från Liberalerna.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat en motion som föreslår att Stockholms stad ska utreda och säkerställa goda livsvillkor för hbtqi-personer inom stadens äldreomsorg.

Äldreförvaltningen håller med om att det är viktigt att kontinuerligt fortsätta arbeta för en ökad kunskap och förståelse för hbtqi-personers situation i äldreomsorgen. Förvaltningen anser att det är grundläggande att hela tiden arbeta för ökad kunskap och förståelse i bemötandefrågor generellt inom äldreomsorgen utifrån ett personcentrerat förhållningssätt där allas bakgrund och behov välkomnas.

Samtidigt är det angeläget att insatser löpande görs i enheternas ordinarie verksamhetsutveckling för att säkerställa goda livsvillkor och hälsa för alla i äldreomsorgen. Detta även med ett hbtqi-perspektivet integrerat. Äldreförvaltningen fortsätter att erbjuda bland annat stadsövergripande utbildningsinsatser som alla enheter kan ta del av.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/286-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande - Svar på remiss av motion om att utreda och säkerställa goda livsvillkor för HBTQI-personer inom stadens äldreomsorg
- ALD 2025/286-2.1 Bilaga 1. Motion om att utreda och säkerställa goda livsvillkor för HBTQI-personer inom stadens äldreomsorg

Äldrenämnden 30 september 2025

**Svar på remiss av motion om att
utreda och säkerställa goda
livsvillkor för HBTQI-personer
inom stadens äldreomsorg**

Ärende 16

Dnr: ALD 2025/286

Margita Jacobsson (L)

Förslag till beslut

1. Att bifalla motionen.
2. Att därutöver anföra följande

Liberalerna noterar att mycket arbete redan görs på HBTQI-området i äldreomsorgen, något vi ser positivt på. Förvaltningen framhåller att det i upphandlingsunderlagen för vård- och omsorgsboenden framgår att arbetet ska bedrivas med personcentrerade arbetssätt. Det är bra att detta sker i dag.

Liberalerna menar dock att mer kan göras. Det handlar inte enbart om att behandla alla lika, utan om att bemöta människor utifrån deras individuella behov och önskemål. Här finns fortfarande brister, både i förståelse och i praktisk tillämpning. Vi vill därför understryka vikten av att säkerställa ett kontinuerligt och fördjupat arbete med HBTQI-kompetens i hela stadens äldreomsorg, så att alla äldre får leva ett värdigt liv oavsett bakgrund och identitet.

§ 17**Anmälan av protokoll från Förvaltningsgruppen (FG) den
24 september 2025**

ALD 2025/29

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/29-19 Förvaltningsgruppens (FVG) protokoll
2025-09-24

§ 18**Anmälan av protokoll från kommunstyrelsens
pensionärsråd (KPR) den 23 september 2025**

ALD 2025/38

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/38-16 Protokoll nr 8 från kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) 2025-09-23

§ 19

**Anmälan av protokoll från det för socialnämnden,
äldrenämnden och överförmyndarnämnden
gemensamma rådet för funktionshindersfrågor den 18
september 2025**

ALD 2025/32

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/32-15 Protokoll funktionshinderrådet 2025-09-18

§ 20**Anmälan av beslut fattade på delegation augusti 2025**

ALD 2025/26

Beslut

Äldrenämnden lägger ärendet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/26-17 Anmälningslista, beslut fattade på delegation 2025-09-29

§ 21**Inkomna och utgående handlingar m.m. enligt lista**

ALD 2025/212

Utgår

§ 22**Övriga frågor**

1. Ulf Bjerregaard från Kommunal ansluter till sammanträdet. Han vill informera om två ämnen som togs upp i samband med förvaltningsgruppens möte den 24 september 2025.

a. Stadens riktlinjer gällande biståndsbedömning av dubbelbemanning i hemtjänsten

Kommunal har i många år uppmärksammat att man upplever att biståndshandläggarna biståndsbedömer tiden gällande s.k. dubbelbemanning för snävt. Kommunal får rapportering om att tiden för dubbelbemanning endast bedöms vara den effektiva insatstiden hos brukarna. Man ger exempel på att tiden endast avses när arbetstagaren är t.ex. fysiskt nära brukaren. Kommunal anser att man bör ändra riktlinjerna för stadsdelarna så att tiden för dubbelbemanning ska inkludera arbetstiden när man bedriver omsorg hos brukaren, dvs. inte bara när arbetstagaren är fysiskt nära brukaren utan även när man arbetar i anslutning till brukaren och bedriver omsorg på andra sätt. Kommunal är införstådda med att ändringarna av riktlinjerna är ett beslut hos kommunfullmäktige, men vill uppmärksamma detta för äldrenämnden och äldreförvaltningen.

b. Referenstagning och uppföljning av missförhållanden för kommande upphandlingar

Kommunal ser att missförhållanden och avtalsbrott inte följer med i form av referens eller uppföljning i framtida upphandlingar. Här poängterar man vikten av att ta referenser och följa upp verksamheter internt i staden. Det är viktigt att bibehålla informationen även om personal byts ut och säkerställa att informationen finns kvar till eventuella kommande upphandlingar.

Äldredirektör Karin Bülow svarar att äldreförvaltningen numera arbetar internt med staden och andra kommuner gällande referenstagning. Vid ansökningar tittar man på t.ex. vem som företräder bolaget, om företaget har gått i konkurs eller av annan anledning har bytt namn eller liknande. Eftersom det är nya riktlinjer så har det hittills endast prövats vid LOV-upphandling, men att det är ett pågående arbete och äldreförvaltningen arbetar aktivt för att säkerställa rutinerna kring detta.

2. Kristina Ekelund (M) ställer en fråga om information om **den nationella Beredskapsveckan och äldreförvaltningens arbete med detta.**

Äldreförvaltningens enhetschef för Kommunikation och beredskap Carl Smitterberg svarar att årets tema för den nationella

beredskapsveckan, v. 39, var ”Du är en del av totalförsvaret”. Syftet med årets tema var att lyfta ämnet och sätta frågorna i fokus. Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning har genomfört aktiviteter på medborgarkontoret i Älvsjö under veckan och äldreförvaltningen har varit involverad i arbetet. Exempelvis genomfördes en visning av en s.k. Trygghetspunkt på medborgarkontoret i Älvsjö. En trygghetspunkt är en plats där du kan få aktuell information under en långvarig kris eller störning. Det visades även filmer från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), erbjöds utbildning i hjärt- och lungräddning (HLR) samt genomfördes en rad andra aktiviteter.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Karin Rebecka Nike Benedikta, Örbrink	2025-10-02
Erik Robert, Mjörnberg	2025-10-02